

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 2CbZm/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519201036
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Sobolovský
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1519201036.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudcom JUDr. Michalom Sobolovským v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36854140, so sídlom: Žižkova 11, Bratislava, proti žalovaným: 1/ PL Investment Group, s.r.o., IČO: 46234870, so sídlom Žltá 9, Bratislava, 2/ S. A., nar. X.X.XXXX, bytom B. N. X A, Q., 3/ K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. N. X A, Q., 4/ K.. S. A., nar. XX.X.XXXX, bytom B. N. 5, Q., žalovaní v 2.až v 4. rade zastúpení: Pisár & partners, s.r.o., so sídlom Nám. Š. Moysesova 17, Banská Bystrica, o zaplatenie 308 493,76 EUR s príslušenstvom a odmeny zo zmenky, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 2/, 3/ a 4/ rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 308 493,76 eur, spolu so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy 308 493,76 eur od 26.05.2018 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1 028,31 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Táto povinnosť žalovaných v 2/, 3/ a 4/ rade zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia žalovaným v 1/ rade na základe Platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č.k.2CbZm/10/2019-56 zo dňa 01.04.2019.

II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovaným v 2/, 3/ a 4/ rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Tento nárok žalobcu zaniká v rozsahu zaplatených trov konania žalovaným v 1/ rade na základe Platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č.k.2CbZm/10/2019-56 zo dňa 01.04.2019.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu dňa 07.03.2019 sa žalobca domáhal, aby žalovaní spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi zmenkovú sumu 308 493,76 eur, spolu so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy 308 493,76 eur od 26.05.2018 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1 028,31 eur a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX spoločnosťou Corecta plus s.r.o., so sídlom Námestie SNP 3/602, Zvolen, IČO: 36646156 vystavila ako právny predchodca žalovaného v 1. rade blankozmenku č. XXXXXXXXP/BX na rad žalobcu. Zmenku avalovali žalovaný v 2. rade, žalovaná v 3. rade a žalovaný v 4. rade.

2. Blankozmenka číslo XXXXXXXXP/BX bola vystavená na zabezpečenie nárokov zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXP zo dňa XX.X.XXXX v znení dodatkov. Dňa XX.XX.XXXX spoločnosť COREKTA plus, s.r.o. a žalovaní v 2. až 4. rade uzatvorili so žalobcom Dohodu o vyplňovacom zmenkovom práve č. XXXXXXXXP/DX k blankozmenke č. XXXXXXXXP/BX. Žalobca využil svoje oprávnenie podľa bodu 17 písm. b) UOP a vyhlásil všetky pohľadávky vzniknuté zo Zmluvy o úvere za splatné ku XX.X.XXXX a listom č. XX/XXXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX žalobca vyzval žalovaného v 1. rade zaplatiť pohľadávku zo Zmluvy o úvere. Žalovaný v 1. rade úver v termíne splatnosti dňa XX.X.XXXX nezaplatil. Tým došlo k naplneniu skutočnosti pre vyplnenie zmenkovej sumy a dátumu splatnosti na blankozmenke č. XXXXXXXXP/BX podľa Dohody o vyplňovacom zmenkovom práve č. XXXXXXXXP/DX zo dňa XX.X.XXXX. Žalobca v súlade s Dohodou o vyplňovacom zmenkovom práve č. XXXXXXXXP/

DX zo dňa XX.X.XXXX doplnil na blankozmenke číslo XXXXXXXXP/BX vystavenej dňa XX.mája XXXX zmenkovú sumu vo výške 308.493,76 EUR a dátum splatnosti, ktorým je XX. mája XXXX. Doplnením zmenkovej sumy a termínu splatnosti na blankozmenke číslo XXXXXXXXP/BX zo dňa XX.mája XXXX blankozmenka nadobudla účinky zmenky vystavenej dňa XX.mája XXXX na sumu 308.493,76 EUR s termínom splatnosti XX. mája XXXX.

3. Žalobca zdôraznil, že z opísaných skutočností preukazujú, že vzťah žalobcu so žalovanými v 2. až 4. rade nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Zmenka č. XXXXXXXXP/BX vystavená dňa XX.X.XXXX na sumu 308.493,76 EUR s termínom splatnosti XX. mája XXXX obsahuje doložku „bez protestu“, čím sa žalobca ako vystaviteľ zbavil povinnosti urobiť protest pre neplatenie a v súlade s ust. § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. Zmenkový a šekový zákon môže žalobca ako majiteľ postihom žiadať zmenkovú sumu so 6% p.a. úrokom zo zmenkovej sumy odo dňa zročnosti, odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy.

5. Súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 2CbZm 10/2019-56 zo dňa 01.04.2019, ktorý voči žalovanému v 1. rade nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2019. Voči žalovaným v 2. rade, 3. rade a 4. rade bol platobný rozkaz zrušený z dôvodu podania včas vecne odôvodneného odporu.

6. Žalovaní (v 2 až 4. rade) v odpore vyhodnotili nárok uplatnený žalobou ako nedôvodný a bez opodstatnenia. Zdôraznili, že žalobca nedostatočne odôvodnil žalobný návrh a účelovo neuviedol podstatné skutočnosti majúce vplyv na výšku, splatnosť a opodstatnenosť údajného nároku žalobcu. Dôvodili, že po zrušení zmenkového platobného rozkazu od XX.XX.XXXX bol žalobca povinný opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu so žalovanými, čo uvedením len všeobecných formulácií v podaní žalobcu nebolo splnené. Zároveň poukázali na to, že vo vzťahu k zmenkám uplatneným voči fyzickým osobám platí vyvrátená právna domnienka, že nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom žalobca sa ani len nepokúsil preukázať tvrdenie, že nejde o spotrebiteľskú zmenku. Vo vzťahu k uplatnenému nároku uviedli, že žalobca poukázal len na skutočnosť, že medzi jednotlivými účastníkmi došlo k uzatvoreniu Zmluvy a Dohody, pričom z jeho podania ako ani z priložených príloh nijakým spôsobom nevyplýva kedy a v akej výške došlo z jeho strany k poskytnutiu nejakých finančných prostriedkov v prospech spoločnosti COREKTA plus, s.r.o. alebo žalovaných. Žalobca jednoznačne a určito nepreukázal súdu, či a v akej výške poskytol spoločnosti COREKTA plus, s.r.o. peňažné prostriedky a ak áno, kedy a akým spôsobom. Zároveň zdôraznili, že žalobca nešpecifikoval akým spôsobom z jeho strany došlo k určeniu sumy 308 493,76 EUR, ktorú si uplatnil v konaní a ktorú mal v zmysle Dohody jednostranne vyplniť v blankozmenke, pričom nie je vôbec zrejmé, aká časť uplatneného nároku predstavuje istinu a aká časť predstavuje prípadné príslušenstvo. Žalobca svoj nárok rozpísal len vo výzve na zaplatenie zo dňa 16.04.2018 adresovanej žalovanému II. až IV., v zmysle ktorej istina záväzku spoločnosti COREKTA plus, s.r.o. predstavovala sumu 299.951,50,- EUR a dlžný úrok z omeškania ku dňu 16.04.2018 sumu 2.612,07,- EUR. Z jeho podania ako ani zo žiadnych pripojených príloh však nevyplýva ako a kedy prebehli prípadné čiastočné úhrady, v akej výške a na akú časť záväzku ich započítal.

7. Žalovaní v odpore uviedli, že nerozumejú, akým spôsobom žalobca v blankozmenke vyplnil sumu 308 493,76 EUR, keď súčet vyčísleného nároku predstavuje sumu 308.563,57 EUR. Taktiež žalovaní uviedli, že im nie je zrejmé kedy a akým spôsobom došlo k určeniu splatnosti celého zostatku záväzku ku dňu XX.XX.XXXX, keďže túto skutočnosť neopísal žalobca nielen vo svojom podaní, ale dokonca nevyplýva ani zo žiadnych predložených písomných dokladov, s výnimkou Výzvy na zaplatenie zo dňa XX.XX.XXXX a predloženej vyplnenej blankozmenky. Lehotu poskytnutú na zaplatenie celej dlžnej sumy vo výške 299.951,50 EUR považujú žalovaní za neprimeranú. Mali za to, že údaj týkajúci sa splatnosti záväzku by mal byť riadne žalobcom odôvodnený a nepostačuje poukázať len na dátum uvedený na blankozmenke, resp. ustanovenie vo všeobecných obchodných podmienkach.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a v konaní ich predložil žalobca a to : Vlastná zmenka č. XXXXXXXXP/BX, Dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluva o kontokorentom úvere, Dodatok č. 1 ku zmluve zo dňa XX.XX.XXXX, Oznamenie o splatnosti, Výzva na zaplatenie, Výzva na zaplatenie adresovaná žalovaným zo dňa XX.XX.XXXX + doručky (čl. 99-101), Výpis z OR Corecta plus, Výpis z OR žalovaného 1/. Vykonať iné dôkazy strany sporu nenavrhl.

9. Z prvopisu zmenky XXXXXXXXP/BX, ktorá bola vystavená v Lučenci dňa XX.XX.XXXX, súd zistil, že sa spoločnosť COREKTA plus, s.r.o. zaviazala zaplatiť na rad žalobcu dňa XX.XX.XXXX v Československej obchodnej banke, a.s., Michalská 18 v Bratislave, zmenkovú sumu 308 493,76 Eur, s doložkou bez protestu. Zmenku avalovali žalovaný v 2. rade, žalovaná v 3. rade a žalovaný v 4. rade.

10. Spoločnosť COREKTA plus, s.r.o zanikla dňa XX.XX.XXXX zlúčením a právnym nástupcom sa stal žalovaný 1/.

11. Medzi stranami nebolo sporné, že príčinným vzťahom zmenky je Zmluva o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXP zo dňa XX.XX.XXXX v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa XX.XX.XXXX.

12. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že Zmluvu o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXP zo dňa XX.XX.XXXX uzavrel žalobca a právny predchodca žalovaného v 1. rade, za ktorého ako konateľ zmluvu podpísal žalovaný v 2. rade. Dodatok č. 1 k Zmluve o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXP zo dňa XX.XX.XXXX uzavrel žalobca s právnym predchodcom žalobcu v 1. rade, za ktorého konal žalovaný v 2. rade ako konateľ, avšak zároveň boli na uvedený dodatok podpísaní ako avalisti žalovaný v 2. rade, žalovaná v 3. rade i žalovaný v 4. rade (čl. 12 v spise z oboch strán). Dohodu o vyplňovacom zmenkovom práve č. XXXXXXXXP/DX zo dňa XX.XX.XXXX uzavrel žalobca s právnym predchodcom žalovaného v 1. rade a so žalovanými v 2. až 4. rade ako avalistami.

13. Zmenka bola pôvodne vystavená ako blankozmenka, pričom podmienky jej vyplnenia boli dohodnuté Dohodou o vyplňovacom zmenkovom práve č. XXXXXXXXP/DX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretou medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v 1. rade ako vystaviteľom zmenky a so žalovanými v 2. až 4. rade ako avalistami.

14. K námietke nesprávneho vyplnenia blankozmenky súd uvádza, že zmenka je nesporný, dokonalý a abstraktný cenný papier. Pre uplatnenie postihových práv zo zmenky má zmenkový veriteľ povinnosť preukázať, že je riadnym majiteľom zmenky, o pravosti ktorej nie je dôvod pochybovať. Keďže zmenka je abstraktný cenný papier, jej majiteľ nie je v zmysle § 495 Občianskeho zákonníka povinný preukázať dôvod záväzku, t. j. ani to, ktorú pohľadávku zmenka zabezpečuje a aká je jej výška. Rovnaká zásada sa uplatňuje aj v prípade, ak sa pôvodne neúplná listina po doplnení chýbajúcich údajov stala spätne ku dňu jej vystavenia riadnou zmenkou. Majiteľ preto nie je povinný preukazovať, či blankozmenku vyplnil oprávnené, ani či vyplnenie uskutočnil v súlade s dojednaním. Žalobca ako majiteľ zmenky nie je povinný preukazovať dôvod záväzku a dôkazné bremeno ohľadne preukázania dôvodnosti zmenkových námietok je v plnej miere na žalovanom.

15. Žalobcovi k preukázaniu aktívnej legitímácie v spore stačí predložiť zmenku a nie je povinný predkladať žiadne dôkazy k preukázaniu dôvodnosti žaloby a výšky zmenkovej sumy. Dlužník musí preukázať obsah vyplňovacieho práva a že nebolo dodržané. Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2012, sp. zn. 4 Obo 21/2012). V danom prípade, však námietka nesprávneho vyplnenia blankozmenky zostala len vo všeobecnej rovine.

16. Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej len zmenkový zákon) pre vlastnú zmenku. Predložením jej prvopisu žalobca svoje zmenkové práva preukázal.

17. Z Dodatku č. 1 k Zmluve o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXP zo dňa XX.XX.XXXX jednoznačne vyplýva, že zmenka zabezpečovala pohľadávku žalobcu zo Zmluvy o kontokorentnom úvere, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v 1. rade, pričom v čase uzavretia zmluvy o úvere vystupovali obe zmluvné strany ako podnikatelia. Súd zdôrazňuje, že pôvodným vzťahom, z ktorého tieto právne úkony vychádzajú, je zmluva o úvere uzavretá medzi dvomi podnikateľmi. Žalovaní v 2. až v 4. rade vystupujú ako ručiteľia na zmenke, ktorá zabezpečuje

pohľadávky zo zmluvy o úvere. Vo vzťahu k žalovaným v 2. až v 4. rade žalobca v zmysle uvedeného nevystupuje ako dodávateľ.

18. Súd konštatuje, že ochranu ako spotrebiteľ nepožíva nevyhnutne každá fyzická osoba. Spotrebiteľom sa fyzická osoba môže stať len vo vzťahu ku konkrétnej zmluve, k predmetu jej plnenia a k tomu, aký má v jej rámci pomer k dodávateľovi. Žalovaného v 2. rade, žalovanú v 3. rade ani žalovaného v 4. rade nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s ich zmenkovými ručiteľskými záväzkami. Podľa rozsudku Súdneho dvora C-419/11 zo dňa 14.3.2013 fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby vo vzťahu k spoločnosti ako je napr. aj konateľstvo, nemožno považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru tým, že sa zaručil za zaplatenie zmenky.

19. Vzhľadom na uvedené nepovažoval súd za dôvodné námietky žalovaných v 2. až v 4. rade súvisiace s ochranou spotrebiteľa, keď v zmysle výpisu z obchodného registra právneho predchodcu žalovaného v 1. rade boli nad rámec vyššie uvedeného žalovaný v 2. rade, žalovaná v 3. rade a žalovaný v 4. rade konatelia právneho predchodcu žalovaného v 1. rade v čase, keď zmenku avalovali.

20. Žalobca prvopisom zmenky preukázal, že je riadnym majiteľom a má podľa čl. I § 48 ods. 1 zákona zmenkového a šekového právo postihom žiadať zmenkovú sumu, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy odo dňa splatnosti zmenky a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy. Záväzok zo zmenky je nesporným záväzkom, a keďže v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný v 2. rade, žalovaná v 3. rade a žalovaný v 4. rade z dôvodov tvrdených v konaní nemali povinnosť tento nesporný záväzok splniť, súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

21. S prihliadnutím na to, že podľa čl. I § 47 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový, sú všetci, ktorí zmenku vystavili, indosovali alebo sa za ňu zaručili, zaviazaní majiteľovi rukou spoločnou a nerozdielnou, pričom žalovanému v 1. rade už bola tá istá povinnosť uložená právoplatným platobným rozkazom, rozhodol súd tak, že povinnosť žalovaného v 2. rade, žalovanej v 3. rade a žalovaného v 4. rade zanikne v rozsahu plnenia, ktoré žalobcovi poskytne na základe platobného rozkazu žalovaný v 1. rade.

22. O nároku na náhradu trov konania rozhodoval súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto voči žalovaným v 2. až v 4. rade má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Povinnosť nahradiť žalobcovi trovy, ktoré mu v konaní vznikli, majú žalovaní v 2. až v 4. rade spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade, ktorý už bol na časť ich náhrady právoplatne zaviazaný. Preto aj v tomto prípade povinnosť žalovaného v 2. až v 4. rade nahradiť žalobcovi trovy konania zanikne v rozsahu plnenia, ktoré z titulu náhrady trov žalobcovi poskytne na základe platobného rozkazu žalovaný v 1. rade.

23. Rozsudok bol sudcom JUDr. Michalom Sobolovským vyhlásený dňa 20.02.2020. Dodatkom č. 3 k Rozvrhu práce na rok 2022 účinným od 03.02.2022, bola dňa 07.02.2022 pridelená vec sudkyňi JUDr. Natálii Kollárikovej. Vo veci bola dňa 27.01.2021 nariadená rekonštrukcia spisu, ktorá bola dňa 27.01.2023 na základe vrátenia spisu JUDr. Michalom Sobolovským na Najvyšší správny súd v konaní vedenom pod sp.zn. 33D 5/2022 dňa 20.12.2022, zastavená. Písomné vyhotovenie rozsudku vypracovala JUDr. Natália Kolláriková v súlade s výrokom vyhláseným dňa 20.02.2020, odôvodnenie rozhodnutia vychádza z obsahu spisu ako i zo zvukového záznamu z pojednávania dňa 20.02.2020.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v dvoch vyhotoveniach, o odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Bratislave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.